

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 35-40, József 68-88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP

Előfizetési árak: Egész évre 360 K.
Félévre 190 K. Negyedévre 100 K.
Egyes szám ára -- 10 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam, 35. szám.

Vasárnap, augusztus 27.

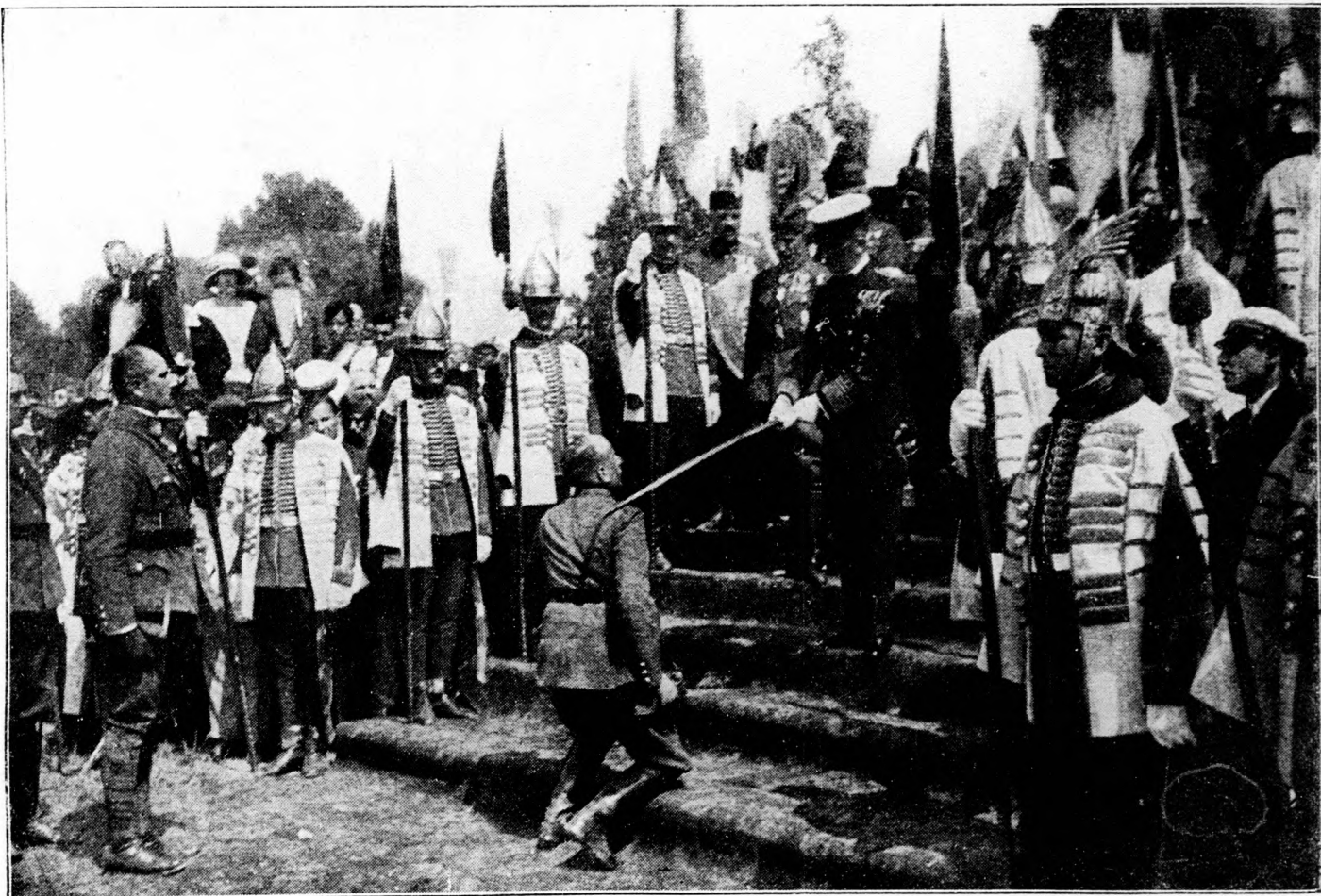
Szegény magyar vér!

(-y.) A magunk bajai között ne feledkezzünk meg elszakitott testvéreink szomorú helyzetéről sem. Végtelen nehéz, kibíratatlan sorsot kell szenvedniök az utódállamok fenhatósága alá került magyaroknak. Hiába biztosítja a békeszerződés a kisebbségek javára az egyenlő elbánást, az utódállamok a kisebbségi jogokat semmibe veszik s most is páriák módjára bánnak a magyarokkal. Legelől jár a magyarság irgalmatlan elnyomásában Románia.

Csehországban aránylag enyhébb a helyzet. Itt még napisajtója is van a magyarságnak s gazdasági szervezeteit is fentarhatta. Románia azonban a gazdasági és a lelki le-

igázás minden eszközét alkalmazásba veszi a magyarokkal szemben. A magyar iskolákat már úgyszólván mind megszüntette, a régi gazdasági szervezeteket feloszlatta s lehetlenné tette a magyar sajtó működését is. A Romániához kapcsolt magyarság semmiképen sem adhat kifejezést érzületének és összetartozandóságának s a szegény anyaországról is csak olykor kap rosszindulatú, célzatosan elferdített értesítéseket. Elképzelhetetlen lelki rabságban sinylődnek ott a mi véreink.

A politikai erőszak rúdja elsősorban természetesen a földbirtokosságra nehezedik, mert hiszen az önálló birtokosokat tartják nemzeti szempontból a legveszedelmesebb elemeknek. Ezeket igyekeznek tehát leginkább letörni, még pedig azon az egyszerű módon, hogy kihúzzák a földet a lábaik alul.

Vitézzé avatás.

Az oláh agrárreform módját arra, hogy az állam, illetve a közigazgatási hatóság birtokpolitikai célokra bárkitől megváltsa a földet. Ezt a reformot azonban csak a magyar birtokosokkal szemben hajtják végre igazában. Az egész reformintézmény voltaképpen csak arra szolgál, hogy jogcímet kapjanak arra, hogy a magyar birtokosokat kiforgathassák ősi portáikból s helyükbe megbízhatóbb elemeket ültessenek. Potom árakon szedegetik el a magyaroktól a földet és térítés fejében állampapírosokat adnak, amelyeket semmiképpen sem lehet pénzzé tenni. Ezen a módon kivált a politikailag kifogásolhatókat tökéletes földönfutókká teszik.

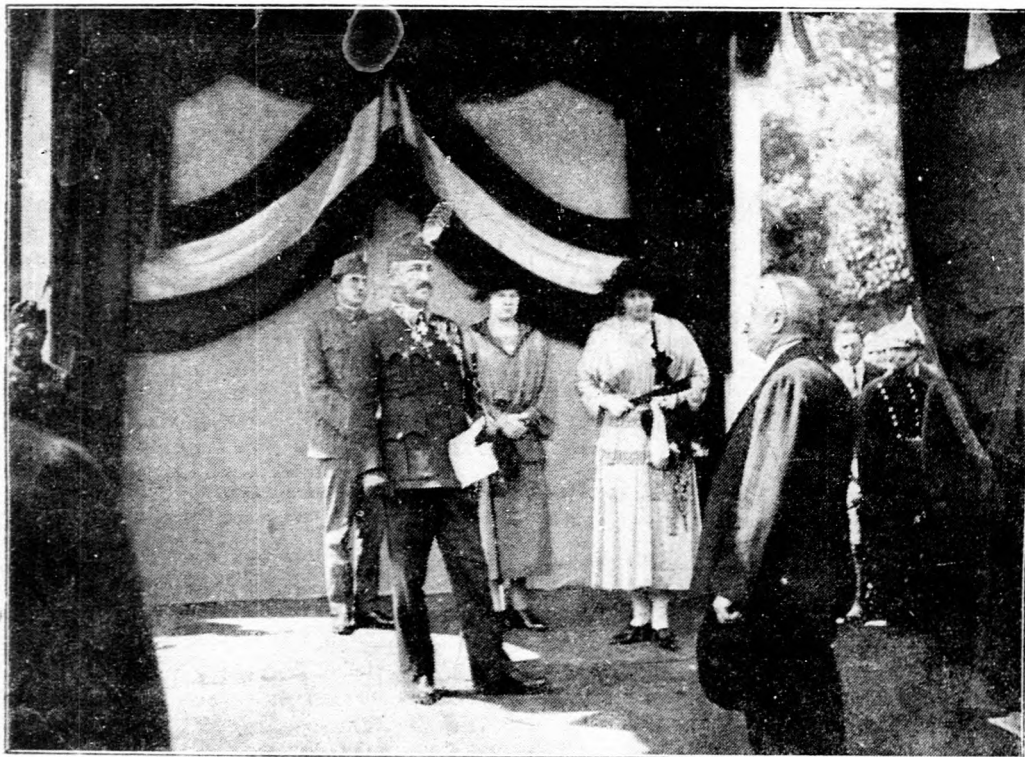
Nem vigasz nekünk az, hogy ennek a politikai üldözés célját szolgáló agrárreformnak nyomán a termelés tönkre megy. Az elszakított területek legjobb búzatermelő vármegyéi, mint például Torontál és Temes, amelyek a közelmúltban is nagy kivitellel rendelkeztek, most behozatalra szorulnak, mert a földhöz juttatott oláh nép nem rendelkezik a szük-

Budapest, augusztus 26.

Meleg szavak a fagyos tél előtt. Magyarország kormányzója nemes szóval erősített meg bennünket mozgalmunkban, melyet pár hete a «Vasárnap» megindított a téli kenyérért. Gyöngye szavakkal kértük föl keresztény szeretettől áthatott olvasóinkat, hogy indítsanak minden faluban gyűjtést a nyomorgók téli kenyérére. Könyörögtünk nemesszívű felebarátainknak, hogy nyissák ki sziveiket s gondoljanak azokra a borzalmas téli éjszakákra, amelyekben — ha nem is segítünk — éhez s didergő árva és gyermekeiket sirató özvegyek virrasztanak, mert nem lesz betevő falatjuk. Örömmel s lelkesedéssel látjuk, hogy nem kisebb ember, mint maga Horthy Miklós, Magyarország kormányzója áll az országos mozgalom élére s szóval fordult a nemzethez, melyben adakozásra hív föl mindenkit a nyomor enyhítésére. A kormányzó elrendelte, hogy a kormány részletes tervet terjesszen eléje a nagy mozgalom sikeres föl-

vételére. Az akciót pedig maga a kormányzó fogja ellenőrizni, hogy egyetlen fillér se jusson más helyre, mint ahol a nyomor fenyeget. Most már erősebben hisszük, hogy a krisztusi szeretet áttöri a fagyos közöny és bántó önzés frontját. Hiszünk, hogy nem fog egyik ember, vagy osztály a másikra hivatkozni, hogy az adjon. Mert bizony régebben úgy tett egyik-másik fosvány ember, hogy fukarságát szájhösködésbe öltöztette. «Adjon a gróf!» vagy «Vegyé el a zsidóktól!» — ilyen megjegyzésekkel szokták elhárítani a kötelességet. Ne hivatkozzék senki se másra, hanem tegye meg a magáét. Majd lesz gondunk a legmódosabbakra is. Az éhez emberek nem lagnak jól abból, ha egyik tehetős ember a másikra tolja a kötelességét. A kormányzó szövege tündöklő bizonyossága annak is, hogy a magyar állam élén oly férfiak állnak, akik az erélytel nem szívet párosítanak. Szovjetországra, melyet a boldogság hazájának tartanak a rombolók, emberevők lettek már az éhség folytán,

Csonkamagyarországon azonban a felebaráti szeretet valóban krisztusi világot éljük.

A szőlő- és borgazdasági kiállítás megnyitása.

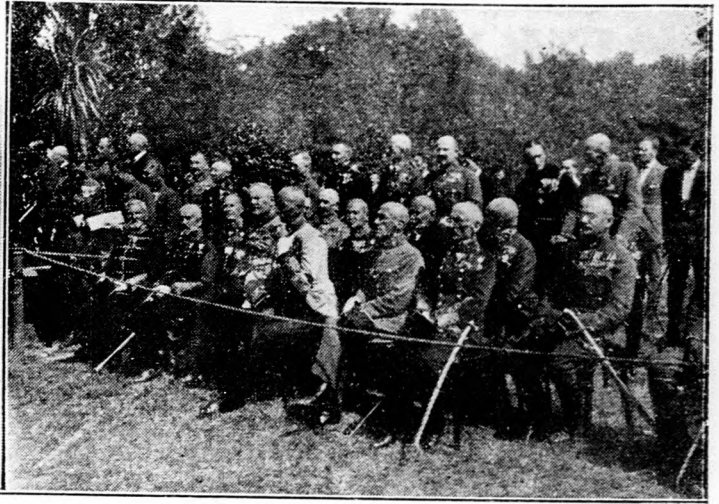
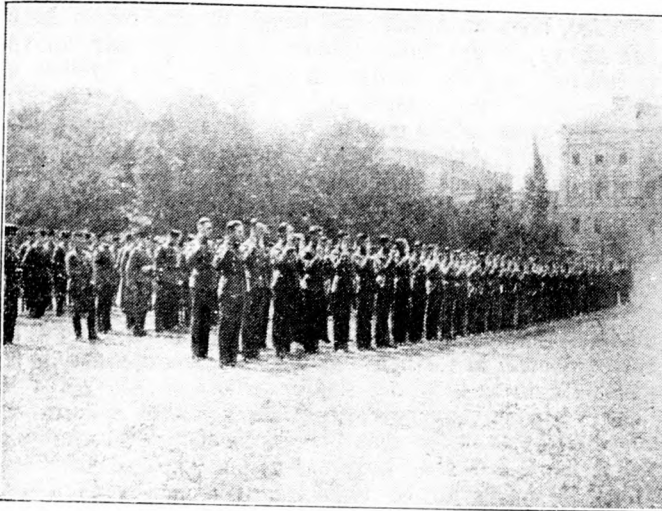
Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter üdvözlí József királyi herceget, a kiállítás fővédnökét.

séges földművelő-eszközökkel s nem bírja azt a kultúrát, amit az elüldözött magyarság képviselt. Sivatokká változnak át gyönyörű termőterületek, de az oláh inkább meggyilkolja a kultúrát, semmint a magyart megturja.

Ezenkívül a politikai zaklatások és a közigazgatási korrupció minden neme és faja gyötri, nyúzza a magyarságot, amely árva és védtelenül kénytelen tűrni sorsát, mert nincs élő lény e világban, akihez panasszal fordulhatna. A békeszerződésben megállapított védelem teljesen értéktelennek és semmisnek bizonyult s a magyar kormány szava mindedig gyenge volt ahhoz, hogy kisebbségi jogának érvényt szerezzen. És valljuk meg, a magyar közvélemény is hamarosan napirendre lért az elszakítottak sorsa fölött. Ma már a sajtó sem fogékony az utódállamokból áthangzó jajsavak iránt. Némán és vigasztalanul szenved a szegény magyar vér.

Hol van az a hang, amely felrázza a nemzet alvó lelkiismeretét az elszakított magyarok iránti kötelességekre? Bünyös feledékenység volna őket sorsukra hagyni s mindent el nem követnünk, hogy szabadságaik birtokába jussanak, mert annak a négyemlényi elszakított magyarnak az elnyomatása és reménytelen lemondása a jobb magyar jövő temetője lehet!

Sztrájk, terror és tűz. Alig került be a nemzetközi szociáldemokrácia a parlamentbe, máris érezzük építő munkájának hatásait. Salgótarjánban — hazánk legnagyobb szénbányájában — hetek óta nem dolgoznak a bányászok ezrei. A szakszervezet kimondta a sztrájkot, mert meg akarja mutatni, hogy újra hatalom már. Míg a németországi munkások naponta egy órával többet dolgoznak a hazáért, addig a mi nemzetközi szocialistáink még a főnálló szerződésben vállalt munkát sem akarják végezni. Mindig a buza drágaságát vágják a szocialista képviselő urak a földművelők fejéhez. De arról nem beszélnek, hogy ők a sztrájkjal a legfontosabb tüzelőanyag, a szén árát emelik. Mi több, megbénítják az ország ipari munkáját akkor, amikor mindnyájunk erőfeszítése kell hozzá, hogy pénzünk ne essék. A bányászok után negyven ezer vasmunkást állítottak sztrájkba, hogy drágább legyen a gép, az eszköz s minden, ami vasból van. A sztrájk még nem elég, hanem terrort is hirdetnek. A munkásokat, akik dolgozni akarnak, leléssel fenyegetik meg. A vörös terrorhoz csatlakozik a vörös kakas. Egyidőben a sztrájkokkal kigyulladnak ismeretlen

Képek a tisztavató ünnepségről.

Szent-István napján avatták fel a Ludovika Akadémia negyedéves növendékeit hadnagyokká. Az ünnepségen megjelent Horthy Miklós kormányzó és József királyi herceg is. *Baloldalon* az ifjú Ludovikások esküt tesznek. *Jobboldalon* foglalnak helyet azok a tábornokok és törzstisztek, akiket negyven évvel ezelőtt avattak tisztekké.

tettek működése folytán legnagyobb gyáraink és raktáraink s egy nap alatt milliárd korona érték meg veszendőbe. Így «épít» a szociáldemokrata szellem. Így készíti elő a nyomort, hogy aztán a nyomorgók elé álljon s áldozatát, a szegényeket, a magyar állam ellen izgassa. Meddig tűri még a magyar állam ezt a gyilkos aknamunkát?!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A kormányzó szózata a nyomorgók érdekében.

Horthy Miklós kormányzó, augusztus hó 16-án Bethlen István gróf miniszterelnökhöz kéziratos intézett, amelyben arra utal, hogy

a jobb módban élő társadalomnak mulhatatlanul ki kell vennie részét az inséget szenvedő tesvérei megmentésének nagy munkájából.

Egyben felhívja a kormányt, hogy az ily akció megindítása végett a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

A kormány tagjai ebben az ügyben már minisztertanácsot tartottak és a legközelebbi napokra várható az akció széleskörű megindítása.

Nemzetgyűlés.

Az elmúlt hét szerdáján augusztus hó 16-án ült össze újra a nemzetgyűlés, amelyen Szcitovszky Béla alelnök bejelentette Gaal Gaszton lemondását az elnöki tisztségről. A nemzetgyűlés a lemondást tudomásul vette és Gaal Gaszton érdemeit jegyzőkönyvileg örökítette meg. Ezen az ülésen még Eötvényi Szabó József intézett interpellációt a földmívelésügyi miniszterhez és kérte, hogy a megváltásra kerülő földeket bocsássa a kormány kisbérletként az igénylők rendelkezésére és a házhelyes szegényeknek a kormány nyújtson segítséget.

Augusztus hó 17-én az új adójavaslatok bizottsági előadói tették meg jelentésüket. Az adójavaslatok tárgyalására a nemzetgyűlés kimondotta a sürgősséget. Majd a *nemzeti nagy közgyűjteményeink önkormányzatáról szóló közoktatásügyi javaslatot* tárgyalták és fogadták el. Homonnay Tivadar a jugoszláviai magyar állami tisztviselők és vasutasok nyomorúságos helyzetére hívta fel a kormány figyelmét. Bánffy Miklós külügyminiszter megnyugtatta a nemzetgyűlést afelől, hogy ebben az ügyben már megkezdődtek az érdemleges tárgyalások.

Augusztus hó 18-án a nemzetgyűlés Gaal Gaszton helyébe

Szcitovszky Béla alelnököt választotta meg a nemzetgyűlés elnökévé.

A Ház elfogadta a *nyomdai termékek köteles példányainak beszolgáltatásáról szóló javaslatot*. Ezután a

földadóról szóló törvényjavaslat általános tárgyalása

kezdődött meg. Almássy László a pénzügyi bizottság előadója, ismertette először a javaslatot és hangsúlyozta, hogy a mostani adójavaslatok célja a magyar állam megrongált épületének újjáépítésére szolgál és lehetetlen ezért ellenséges álláspontot elfoglalni vele szemben.

Gazdák kongresszusa.

A tervezett földadójavaslat súlyos intézkedéseivel szemben megmozdult az ország gazdatársadalma. A *mezőgazdasági kamarák* észrevételeiket memorandum alakjában juttatták el a miniszterelnökhöz, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület pedig augusztus hó 19-én, szombaton rendezett országos gazdakongresszust, melyen állást foglaltak a javaslat ellen és lényeges módosításokat óhajtanak azon. Határozati javaslatukat küldöttség vitte el a nemzetgyűlés elnökének.

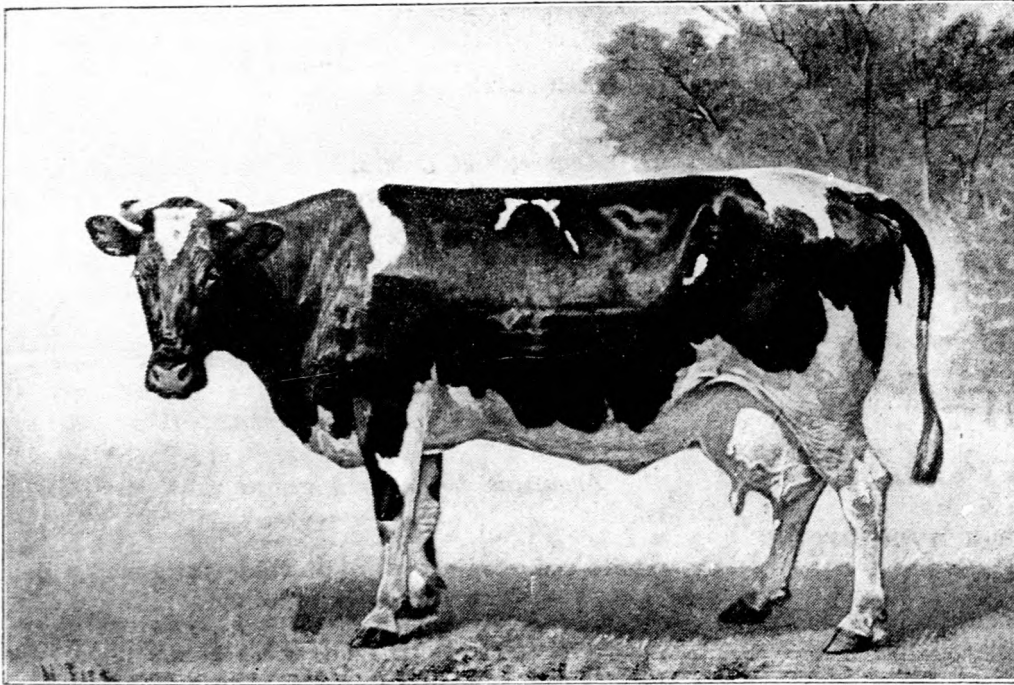
«Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország föltámadásában. Amen.»

MEZŐGAZDASÁG

Megfontolások az őszi vetésnél.

Irta: Gyárfás József.

Az idei termés hazánk jó részén balul ütött ki. Ennek okát nemcsak a vetéseket nyomorító hó- és víznyomásban, továbbá a sok vidéken, különösen a Dunántúl uralkodott és a vetéseket fejlődésben visszatartó szárazságban és az aratáskor beköszöntött, sok helyütt kényszerérést okozó hőségben kell keresni, hanem részben a gyenge termés előállott azért is, mert sok helyen a múlt ősszel nem vethettek idejében vagy a mag nem került kellően előkészített földbe. Sok gazda csak az október vége felé beköszöntött esőre birt a vetéshez hozzáfogni, ami különösen a rozsra már

Hollandi tehén.

határozottan késő volt. Mégis nem egy helyen ezek a késői vetések jobbak voltak, mint a koraiak.

A múlt év őszen beható vita is indult meg arról, mi jobb, idejében a száraz hantós földbe erőltetni a magot, vagy az esőt bevárni és ha később is, de átmedvesedett és apróra elmunkált földbe tenni be a magot. Az utóbbi elv mellett azzal érveltek, hogy a jól elő nem készített hantós földbe szárazságban bekényszerített magból jó vetés nem lesz; ezért jobb bevárni az esőt és utána jól elmunkált, nyirkos földbe tenni a magot. Ha így később vetünk is, az őszi e késedelmet gyorsabb és jobb kezeléssel, valamint vigabb fejlődésével csakhamar behozza és jobb lesz a késői vetésünk, mint a korán végzett.

Mások ezzel szemben azt hozták fel, hogy ha már itt a vetés ideje, mégis csak jobb, ha a mag már nem zsákban, hanem a földben van; ekkor kisebb erőre is már kikelhet, a magot veszélyeztető egér és madarak ellen pedig védekezni lehet. Azután ki tudja, mikor jön meg az eső, nem elkésetten-e, vagy ha már megjön, nem tart-e oly sokáig, hogy csak karácsonyi búzáunk lesz. Ebből is lehet még jó termésünk, de csak lehet! Legjobb tehát idejében vetni, ha száraz földbe is.

Mi itt az igazság? Megmondja azt a gyakorlati élet! Mert mit tapasztalhattunk még a tavalyi száraz nyárutóban?

Azt, hogy egyforma aszályban is ugyanabban a határban az egyik gazdának október vége felé már zöldelő vetése volt, míg szomszédjainak őszi alá szánt földjeit fel nem ugarolt, kiaszott tarló vagy kőkemény hant borította.

Mit tettek ezek a gazdák, hogy az aszályos nyár után is korai zöld vetéseik voltak? Megtettek mindent, hogy nyáron át beérleljék földjüket, benne azt a kevés esőt, ami mégis csak lehullott az égből, utolsó cseppig megtartsák. Hogyan? Úgy, hogy tarlót törtek és azt azonképpen művelték, amint azt a «Vasárnap» idei 28-adik számában megjelent cikkemben elmondottam.

Szóval, a gazda ne a vetés előtt pár nappal, hanem már a kasza nyomában kezdje el a földet az őszi vetés alá előkészíteni és akkor nem fog neki még aszályban sem fejlődést okozni az a kérdés, hogy amikor itt az őszi vetés ideje, vessen-e, vagy ne vessen? Mert földjét akkorra oly állapotba hozta, hogy abba biztosan vethet, és ha annyira száraz lenne is a föld, hogy eső nélkül kikelésre nem számíthat, az mégis jól be fogja venni a magot és kisebb esőre is a vetés egy-kettőre ki fog zöldülni, hacsak nem hagyta az egeret elszaporodni, amiért a gazda magára vessen.

A régi gazdák szerették mondogatni, hogy ősszel porba kell vetni! Ez a mondas helyes is, ha úgy értelmezzük, hogy elég apróra elmunkált porhanyó földbe a gazda vethet akkor is, ha az száraz. *De üreges és rögös földbe sohase temesse el a magot*, mert annak javarésze el fog pusztulni és ami kikel, az is egyenetlenül, rosszul fog fejlődni.

Ne mondja a gazda, hogy a nyári hónapok alatt nem bírja az őszi alá szánt földjét akkor és úgy művelni, hogy az a vetés idejéig rögösten legyen. Tapasztalatból mondhatom, hogy kis jóakarattal és igyekvéssel megy az. Ha már szárazságban hantokat feszített fel, fogással és hengerrel zuzza el fázokat még jóval a vetés előtt. Ha ez sokszor kinlódás is, fá-

radságának jutalma meglesz a szebb vetésben és a nagyobb termésben. Azután valahányszor földje megmunkálásában segítségére jön az eső, ne mulassza el az alkalmat a porhanyítás munkáját folytatni és földjében a nedvességet megőrizni, hisz felszántott földnél eme célra annak megfogasolása legtöbbször elegendő.

Viszont ha a gazda nem korán, azaz még a nyár elején, hanem annak végén lekerülő növény után, mint burgonya vagy kukorica után vet őszi alá és ha nagy szárazságban ezek földjének mélyebb felszántása kemény hantokat vetne fel, jobb, ha csak oly sekélyen műveli meg az őszi alá a földet, ameddig hantot nem hoz fel és ebbe a pár ujjnyi vastag omlós rétegbe teszi a magot. Persze ez csak kisegítő és nedves időben ne mulassza el a gazda a kellő mélységre művelni meg kapás földjét az őszi alá.

De ha a gazda már augusztusban, szeptember elején földjét el is készíthette úgy, hogy akár mindjárt is vethetne bele, ne hamarkodja el a vetést. Nemcsak a gabonalegyek miatt, de a rozsnál a száraz porba való vetésből baj lehet. Ha ugyanis a rozs csak kevés esőt kap, tőle ugyan csirába jön, de mivel a rozsnövényke élehetlenebb a búzánál, azért, mert gyengébb és sekélyebben futó a gyökere, ha nem talál elég nedvességre a talajban, elszárad, elpusztul. Nagy szárazságban tehát a rozsnak porba való vetésével ne sies-

sünk, hagyjuk azt szeptember végére, október elejére, amikor már inkább lehet kiadós esőre számítani. Arról se feledkezzünk meg, hogy minél későbbben vetünk és minél kedvezőtlenebb viszonyok között, így minél nagyobb szárazságban, annál inkább kell a vetőmag mennyiségét is fokozni.

Még egyet: roszot sohase vessünk laza földbe, mert tömött vetőágyat kíván.

Ime, a mult száraz ősz tanulságai! Nagy- és kisczarda egyaránt okulhat belőlük, mert a gyakorlatlótól szentesített igazságok ezek.

A hollandi marha. *Irta: Schandl József dr.*

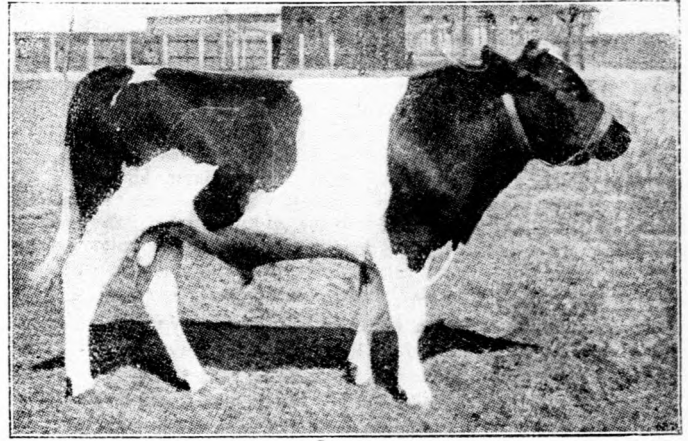
Az Északi-tenger partvidékére az odaömlő folyók év-rezredeken át vastag, humuszdús agyagból álló talajréteget raktak le, mely növényi tápanyagokban gazdag. Ugyanezen vidéknek, mint általában a tenger mellékének, nyáron kevésbé forró, télen pedig mérsékelt meleg a klímája úgy, hogy Hollandiában egyetlen hónapban se süllyed az átlagos havi hőmérsék a fagypontra alá s így a marhaállomány 6¹/₂ hónapot tölthet éjjel-nappal a legelőn. Csapadékban is bőven van része a tengerparinak, mert évente 600–700 milliméter eső öntözi a talajt (míg hazánkban csak 400–500 milliméter). Nem lehet csodálni, ha ilyen területen buja gyep-pázsit tör elő a talajból.

E gazdag legelővel és mérsékelt klímával bíró «rög szülte» — karöltve a gondos, szorgalmas friez nép ápolásával — a hollandi marhát, mely kiváló tejelőképeségével világhírré tett szert és amelyért rajonganak az egész földkerekség tejgazdái.

Fel lehet ismerni keskeny, megnyult, szikár fejről, kis túlkös szarváról és hosszú, karcú nyakáról, melyről lebernyeg alig csüng alá; törzse meglehetősen izomszegény és a mellben keskeny, de farban annál szélesebb; végtagjai aránylag hosszúak, izomszegények, sőt sokszor túlfinomak. A kifejlesztett tehének élősúlya 500–600, ritkábban 700 kilogramm. Színe legtöbbször feketetarka, ritkán vöröstarka.

A hollandi marha, mint előbb említettem, az összes marhafajták közt a legjobb tejtermelő. Hazájában, jó takarmányviszonyok közt, rendesek az évi 3000–4000, sőt elvétve 5000 literes istállótlagok. A jobb takarmányozást különösen meghálálja. A tej zsírtartalma kisebb, mint a mi pirostarkánké vagy magyar tehén tejéé, amennyiben a hollandi tehén tejének átlagosan csak 3·1–3·2⁰/₀-a zsír, míg a mi pirostarkánkénak 3·5–3·6⁰/₀-a. Mindazonáltal a hollandi tehének közt is sok olyan akad, mely 3·5⁰/₀-os, sőt elvétve 3·8–4⁰/₀-os zsírtartalmú tejet termel.

Hizlalásra is megfelelő; a wesermenti legelőkön hizlalni szokott 3–3¹/₂ éves tinók 1·1 kilogramm napi súly-

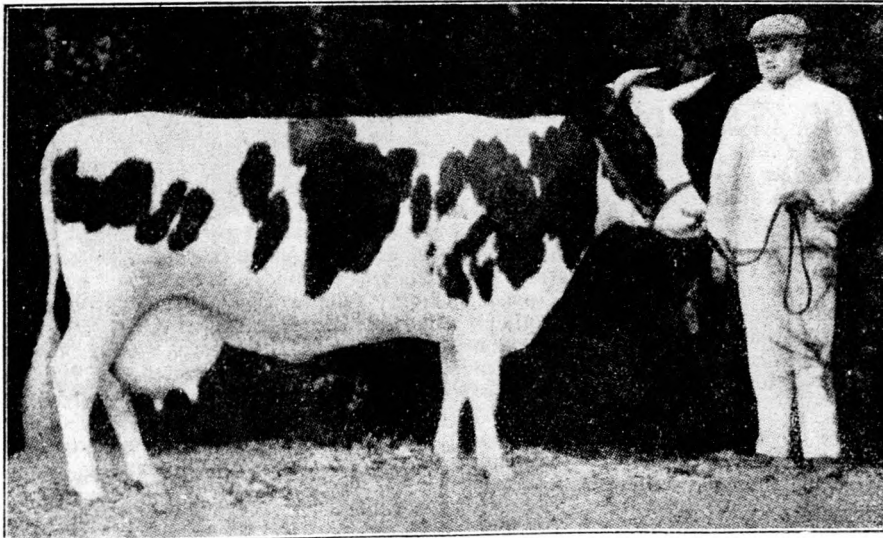

Fiatl hollandi bika.

gyarapodást mutatnak fel. Húsa finomabb rostú, mint a nálunk tenyésztett fajtáké, zsírral eléggé átszőtt — ha nem is túlkövér — s így kedvelt a nagyvárosi piacokon.

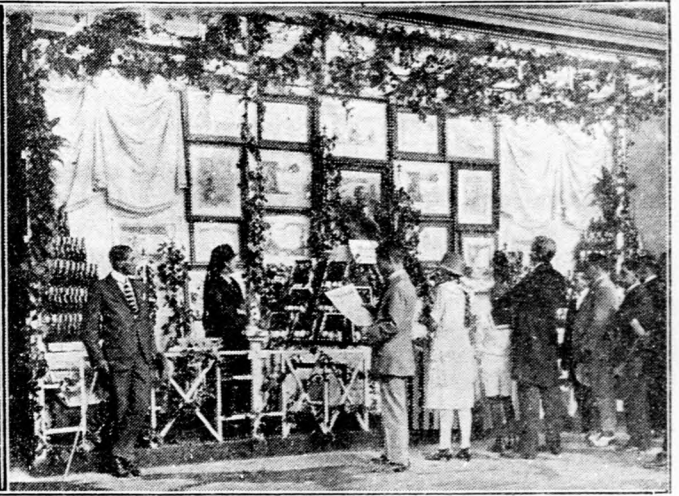
Ezen előnyös tulajdonaival szemben meg kell állapítani, hogy erőtermelésre finom szervezete nem való, másrészt hazájának dús takarmányviszonyai és lágy éghajlata alatt igényes és kényes jószággá lett. Általános a tapasztalat, hogy eredeti tejtermelőképeségét csak bő takarmányozás (jó legelő, hosszú legeltetési időny, sok abrak) mellett tartja meg. A magyar tenyésztők azt is tapasztalják, hogy hazánkban a hollandi marha ivadécai még bő felnevelés mellett se érnek el olyan nagy testtömeget és jellemző külső formákat, mint amilyennel szüleiket behozták: minden következő nemzedéknek testsúlya fokozatosan csökken, a formák cseenevesedésre hajlanak és a betegségekkel szemben való ellenállóképeség is gyengül. Úgy látszik tehát, hogy nálunk hiányoznak a klíma egyes tényezői, (páradús levegő, mérsékelt hő), a hosszú legeltetési időny stb., melyek a bő takarmányozás mellett a fejlődés siettetői.

A tehén tejelőképesége. (Képpel.) Tudvalevő dolog, hogy a hollandi fajtába tartozó tehének a tejtermelőképeségben vezetnek. Míg a mi magyar teheneink átlagban évente alig adnak 1200–1400 liternél több tejet és piros-tarka tenyésztéseinkben is büszkén emlegetjük a 2500 literes istállótlagokat, addig a hollandi (lapálymarha) tenyésztők csak az olyan tehenekkel vannak megelégedve, melyek legalább is 3000 liter évi tejtermeléssel fizetik meg a takarmányukat. Ezek a számok azonban nem az elérhető és tényleg elért legnagyobb eredményt tükröztetik vissza. Magyarországon is fejtek már egy piros-tarka tehénből egy év alatt 7580 liter tejet és egy importált hollandi tehén nálunk (Sopronmegye) 9360 liter évi termeléssel érdemelte ki a «Magyarország legjobb tehene» nevet. Amerikai tenyésztők még nagyobb sikerekkel dicsekedhetnek. Az észak-amerikai Washington államban egy 6 éves holsteini (ugyancsak lapályfajta) tehén 1920-ban 16.957 kg., azaz 17.465 liter tejet adott. Ez a szám világrekordnak tekinthető és feltétlenül megbízható, mert felesketett egyén végezte a próbafejések alkalmával a tejnek lemérését. Ez a szám igazolja azt, hogy mekkora eredményt lehet elérni a rendszeres tenyész kiválasztással, melynek elemi szabálya, hogy csak jó fejős tehének borjait szabad és kell továbbtenyésztésre felhasználni. A «világ legjobb tehének» képe egy egészséges, szilárd szervezetű egyed mutat be; e tehén tehát annak is bizonyítéka, hogy a tejtermelés növelésére való céltudatos tenyésztői munka nem jár okvetlenül együtt a szervezet túlfinomodásával és az ellenállóképeség vesztével.

A világ legjobb tehene.

Hollandi fajta. Évi tejtermelése 17.465 liter.

Képek a szőlő- és borgazdasági kiállításról.

Batról: az állami szőlő-kísérletügyi szakoktatás csoportja. — *Jobbról:* özvegy Matthiasz Jánosné kecskeméti szőlőgazdaságának kiállítása.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Nyolcadfélszáz vitéz avatása a Margit-szigeten.

Nagyboldogasszony napján fénves ünnepség zajlott le a margitszigeti sporttelepen. Horthy Miklós kormányzó ekkor avatta fel a vitézek második csoportját. Az ünnepségen mintegy ötezer főnyi közönség jelent meg, élén József királyi herceggel és családjával, továbbá a kormánnyal. A kormányzó és a fenségek megérkezése után *Zadravecz* István püspök tábori misét, majd szentbeszédet mondott s azután a többi keresztény hitfelekezetek papjai is imát mondtak. Mise után a nyolcadfélszáz avatandó hűségesküt tett a kormányzóknak, majd Horthy Miklós rövid beszédet intézett hozzájuk, azután pedig az előírt formák mellett egyenként vitézzé ütötte őket. Az új vitézek előtt díszmenetben vonultak el a Ludovika Akadémia növendékei és a kivonult cserkészek. Délben a sziget vendéglőjében vítezi áldomás volt, amelyen a vitézek, élükön a kormányzóval és József királyi herceggel teljes számban résztvettek. A felavatott vitézek között mintegy kétszáz tiszt van. A legénységi állományból kikerült vitézek hetvennyolc százaléka földműves.

József királyi herceg megnyitotta a szőlészeti és borászati kiállítást. Az elmúlt hét péntekjén nyitotta meg József királyi herceg az *Országos Szőlészeti és Borászati Kiállítást* az Iparcsarnokban. A megnyitó ünnepségen jelen voltak a kormány és a gazdasági egyesületek képviselői, akiknek nevében *Maillot* Nándor báró üdvözölte elsőnek a fenséget. Az Iparcsarnok előtt felállított dízsátornál *nagyatádi Szabó* István földművelésügyi miniszter köszöntötte József királyi herceget, hangoztatva a kiállítás célját. Az üdvözlőbeszédre a herceg válaszolt. Hálával üdvözölte azokat, akik ezt a nagyjelentőségű kiállítást létrehozták. Beszédében kiemelte, hogy a kultúra magas fokán álló országunkat az ántánt nem teheti tönkre. A királyi herceg ezután megtekintette a kiállítást, amely minden tekintetben elsőrangú s a hozzá fűzött várakozásoknak teljességgel megfelel. A kiállítás másfél hónapig lesz nyitva.

Népfőiskolai mozgalom Somogyban. *Götte* község képvisellete húszezer koronát szavazott meg az ottani népfőiskola föllállítására. Ezt az összeget az állam a maga hozzájárulásával megduplázta. A népfőiskolán — amelyet *Babochay* Jenő buzgólkodása hozott létre — a *kegyes tanítórend tanárai fogják ellátni a szolgálatot.*

Országos gazdakongresszus a földadójavaslat megvitatására Augusztus 19-én tartották meg Pestvármegye székházának tanácstermében az országos gazdakongresszust, amely hivatva volt a pénzügyminiszter földadójavaslatát tárgyalásban állást foglalni. A gyűlésen megjelent *Bethlen* István gróf miniszterelnök, *Kállay* Tibor pénzügyminiszter és nagyatádi *Szabó* István földművelésügyi miniszter számos nemzetgyűlési képviselő, valamint a gazdasági s szövetségi élet kitűnőségei. A nagygyűlést *Somssich* László gróf, az OMGE elnöke nyitotta meg, utána pedig *Mutschenbacher* Emil, az OMGE főtitkára ismertette a földadójavaslatot s felolvasta azt a határozati javaslatot, amely az ország gazdaközönségének kívánóságait foglalja egybe, az adójavaslatlall szemben, *Hadik* János gróf arra kérte az egybegyűlteket, fontolják meg, hogy Magyarország mily súlyos pénzügyi helyzetben van, ezért senki sem térhet ki az újabb teher viselése elől. *Forster* Elek a gazdaszövetség nevében elfogadta a határozati javaslatot s ugyancsak mellette szavazott *Széchenyi* Bertalan gróf és *Kosinszky* Viktor is. *Gaal* Gaszton a javaslat ellen szólalt fel s ahhoz módosítást ajánlott. *Hoyos* Miksa gróf azt fejtegette, hogy a fővárosi ellátatlanokra, a hivatalnokokra, munkásokra s rokkantakra kell gondolni, akik rosszabb viszonyok között élnek, mint a gazdatársadalom. *Osztroluczky* Miklós és *Patacsi* Dénes felszólalása után *Kállay* Tibor pénzügyminiszter indokolta meg, miért van szükség a földadójavaslatra s kérte, hogy a magyar földbirtokos osztály ne gördítse nehézséget az elé, hogy az állam súlyos pénzügyét ily módon rendezzék. *Sokorópátkai Szabó* István beszéde után a nagygyűlés elfogadta a határozati javaslatot *Gaal* Gaszton módosításával együtt. A határozati javaslat lényeges módosításokat és enyhítéseket tartalmaz a pénzügyminiszter javaslatával szemben. Elhatározta még, hogy a gazdaggyűlés határozatát emlékirat formájában átadják a nemzetgyűlésnek. Ezzel a gazdakongresszus véget ért.

A kivándorlási tanács az elmúlt héten *Buday* Barna gazdasági főtanácsos elnöklésével ülést tartott. Az ülésen megjelent *Winter* Károly newyorki magyar főkonzul is. *Pichler* Lajos, a kivándorlókat és visszavándorlókat védő iroda vezetője, többek közt ismertette a kivándorlás lebonyolítását. Az Egyesült-Államok 1922/1923. évben 5638 magyar kivándorlót engednek be. A kivándorolni szándékozók közül elsősorban azok kaptak engedélyt, akik már az elmúlt évben is folyamodtak, de a létszám beteltele folytán kénytelenek voltak itthon maradni; ilyenek körülbelül hatszázan vannak. Az idén főként az orvosok kivándorlása a szembeszökő.

Három község ismét magyar lesz. *Léka* nyugatmagyarországi községet két más elszakított községgel visszacsatolják Magyarországhoz. A soproni ántántbizottság legközelebb dönt véglegesen a visszacsatolás napja felől.

Épületalkatrészt kaphatnak a házhelytulajdonosok. A földművelésügyi kormány akcióit indított a házhelytulajdonosok építési anyagszükségletének fedezése céljából. *Schandl* Károly dr. államtitkár érdeme a kezdeményezés, akinek sikerült is *Horánszky* Dezsővel, az *Országos Központi Hitelszövetkezet* vezérigazgatójával megállapodnia abban, hogy a szövetkezet csináltasson nagymennyiségben építési faanyagot s ezt olcsóbb áron bocsássa a kisexistenciák számára. Az akció ma már annyira előrehaladt, hogy *a szegény házhelytulajdonosok bejelenthetik igényüket.* A jelentkezés csoportosan történjék, mert így gyorsabb az elintézés. A kérvényeket az Országos Központi Hitelszövetkezethez, vagy az Iparosok Országos Központi Hitelszövetkezetéhez (V., Nádor-utca 22.) kell beküldeni. Ugyaníit megadnak minden szükséges felvilágosítást.

Rendelet a csendőrség szervezetéről. A belügyminiszter rendeletet adott ki a csendőrség létszámát, kiegészítési módját és fölfegyverzését megállapító rendelkezéseinek végrehajtásáról. Eszerint *a csendőrség kizárólag önként jelentkezőkből állhat.* Egyenruhát és fegyvert csak a tisztek és legénység viselhetnek. A tisztek száma nem haladhatja meg a hatszázat, a legénységi állományhoz tartozók száma pedig legfeljebb tizenegyezernégy száz lehet.

Igal nagyközség a tűz martaléka lett. Az elmúlt napokban borzalmas tűzvész pusztította a somogy megyei *Igal* nagyközségben. A tűz egész napon át tartott s szinte az egész falut elhamvasztotta. *Leégett hatvan ház a melléképületekkel s gazdasági felszereléssel együtt, odaégett a begyújtott gabona is. A falu kára meghaladja az egymilliárd koronát.* A tűz az egyik gazda házában kezdődött. Cséplés közben a gépből láng lobbant ki, amely meggyújtotta a közelben levő asztagot. Emberéletben szerencsére nem esett kár. A tűzkárosultak részére, akik valamennyien szegény gazdaemberek voltak, országos segélyakció indult meg.

Kitüntetett mezőgazdasági cselédek. Az elmúlt napok egyikén *Pusztázámon* nagyaiásonyi néhai *Bárczi* Károly örökösének a birtokán kedves ünnepség játszódtott le. Három olyan gazdasági cselédet tüntettek ki oklevéllel és nagyobb pénzbeli jutalommal, akik immár *harminc esztendője szolgálják híven urukat.* A kitüntettek *Gere* Gyula magtáros, *Szilágyi* Ferenc kocsis és *Heitler* Antal csősz.

A lecsapó villám fölrobbantott egy lőszert szállító kocsit Augusztus 16-án éjjel a ceglédi zászlóalj éjjeli gyakorlatra készült. Lőkísérletet akartak végezni és ebből a célból szekéren a laktanyából lőszert szállítottak a gyakorlóterre. Hirtelen vihar keletkezett és a villám, nem tudni, hogy közvetlenül a szekérbe, vagy a szekér mellé vágott, mire a lőszer felrobbant. A szekér mellett haladó *Sáska* Ignác főhadnagy, *Vörösváry* Ernő hadnagy, *Kiss* Andor alhadnagy és *Szűcs* Aladár alhadnagy életét veszítette. *Boinis* József főhadnagy és *Nemes* Gusztáv hadnagy könnyű sérüléseket szenvedtek. A robbanás az utca valamennyi ablakát bezúzta és tetemes károkat okozott. A robbanás áldozatait szombaton temették teljes katonai dísszel.

Mit mond a falu népe Rincker mester harangjairól? A következő két levél jutott kezünkhöz: *Ecclesia, Budapest.* A Kisvárdára expedált 6 métermázsas és 1 1/2 métermázsas D-harangjaink dicséretét bizonyára már elzengte Önöknek szeretett plébános uram, de elzengi azt napról-napra a hívek serege is. Amilyen szorongó aggodalommal várjuk örömrünk, bánatunk, imádságunk, ünnepünk eme ércszavú tolmácsait, századoknak, nemzedékeknek, Magyarország feltámadásának eme csendes tanuit, hangos hirdetőit, oly örömmel hallgatjuk most azoknak fülbemászó összhangzatos muzikaszavát. — Fogadják e műremekért leghálásabb köszönetünket.

Kisvárdá, 1922. augusztus 10.

Schönweisner Rezső s. lelkész.

Eözi Zsigmond evang. lelkész, Tolnanémedi, leveléből közöljük a következő részt:

Főtisztelendő Igazgató Úr! Teljes elismeréssel, köszönettel adózom az «Ecclesia» gondoskodó munkájáért, harangjaink beszerzése körül. A vezetők egyénisége már előzetesen biztosítékot nyújtott, hogy a közkiválasztottak megfelelő harangok érkeznek. Úgy is lett. A tolnanémedi evang. egyháznak az «Ecclesia»-nál rendelt «H» hangú 280 kg. és «Dis» hangú 120 kg.-os harangja kiválóan sikerült; külön-külön mindegyik határozottan tiszta hangú,

együttesben pedig szép összhangú továbbreggessel valami olyan kedves, zenei hanggal töltik meg a levegőt, mint az aeollhárfá; ezért mondják az új harangokról: «olyan szép városi hangjuk van, olyan szépen, búsan szólnak.»

A románok elkobozták József királyi herceg kisjenői birtokát. A bukaresti kormány utasítást adott az aradi kincstár igazgatóságának, melynek, értelmében *József királyi hercegnek Kisjenő környékén lévő harmincezer holdat kitevő egész uradalmát az állam elkobozza,* mert a román-kormány véleménye szerint az *Habsburg-házi vagyon.* A kormány utasította az aradi kincstári igazgatóságot, hogy *a bekebelezési műveletet a legsürgősebben hajtsa végre.* A bekebelező bizottság már meg is kezdte munkáját Kisjenőn.

Kürill nagyherceg kikiáltotta magát Oroszország régensévé. *Kürill* orosz nagyherceg Párisban kikiáltotta magát orosz régenssé s megbizta *Galicin* herceget politikai képviselővel valamennyi kormányánál. *Galicin* herceg szerint, aki Budapesten él családjával, az orosz viszonyok megérették arra, hogy a monarchia helyreálljon. A nép torkig van a szovjettel. *A vörös uralom napjai meg vannak számlálva.* *Kürill* nagyherceg, aki elsősorban jogosult a cári trónra, megis kezdte a munkát a trón birtokbavételére.

Erdeménytelenül ért véget a londoni értekezlet. Az ántant londoni értekezlete eredménytelenül ért véget. Az értekezlet *Poincaré* francia miniszterelnök hajthatatlanságán hiúsult meg, aki nem volt hajlandó Németországnak biztosítékok nélküli fizetési haladékokat adni. *Lloyd George* angol miniszterelnök fáradozása hiábavalónak bizonyult. Az angol miniszterelnök ezek után kijelentette, hogy *a fizetési halasztás ügyét a jövőtételi bizottságra kell bízni.* *Poincaré* azt válaszolta, hogy az új helyzetet kormányával fogja megfontolni.

Általános sztrájk a vasiparban. A budapesti vasgyárak munkásai a múlt héten csaknem kivétel nélkül abba hagyták a munkát. A munkások először béremelést követeltek, amit a gyárakos szövetsége meg is adott volna a gyárak teherviselő képessége arányában. Ekkor azonban a szocialista népmámítóktól félrevezetett munkástömeg újabb követelésekkel állott elő, amelyeket nem lehetett teljesíteni. A főváros minden nagyobb gépgyárában áll a munka és a harc. Nyilvánvaló, hogy *ez a küzdelem a munkásság részéről nem a kenyérért folyik, hanem bizonyos politikai célokért.* Az egyeztető tárgyalások megí dultak.

Védekezés a gabonaüszög ellen. A földművelésügyi minisztérium a gabonaüszög kártételeir ek megakadályozása és elhárítása céljából kiadott egy köriratot: «*Utastás a gabonaüszög elleni védekezés tárgyában,*» melyet az összes közigazgatási hatóságoknak, előjáróságoknak, gazdaköröknek, gazdasági egyesületeknek, gazdasági felügyelőségeknek, «*Hangya,*» «*Mezőgazdák*» fogyasztási szövetkezeteknek és más minden olyan szervnek, mely a csávázószernek forgalomba hozatalával foglalkozik, még az őszii vetések megkezdése előtt megküldi. Nagyon fontos mezőgazdasági és államérdek fűződik ahhoz, hogy a gabonaüszög elleni védekezés céljából a csávázó védekezési szerek mennél szélesebb körben elterjedjenek, mert ez ében is az üszögkártételek hazánkban mintegy tizenöt milliárd koronára tehetőek. Ebből a számból is láthatjuk, hogy a gazdáknak sokkal nagyobb gondot kell fordítaniok az üszög elleni határos védekezés céljából, mint eddig tették. A csávázó szereket hatékonyságuk, jóságuk és könnyen kezelhetőségük szempontjából a következőképpen osztályozhatjuk: 1. klorot, 2. uspulun, 3. formalin, 4. rézgálic. A legrégebb és legelterjedtebb a rézgáliccal való csávázás. *Linkart* eljárása szerint az újabb csávázó szerek azonban több szempontból előnyben vannak mellette. Részletes felvilágosítással szolgálhat erről a *Magyar Királyi Növényélet- és Körtani Allomás* (Budapest, II., Kitaibel Pál-utca 17.).

Tüzek a fővárosban. A fővárosban az elmúlt héten újabb nagy tüzesetek voltak. Kedd éjjel a pezsztentlőrinci Neuschloss-Lichtig parkettgyár néhány épülete égett le. Ugyanakkor a Silos-féle faterlen ismét lángba borult az előbbi tűzvész óta ott maradt anyag, de itt sikerült a tüzet eloltani. Borzalmas tűzvész pusztított szombaton reggel a Máv. kőbányai-uti műhelyeiben is. A kárpitos anyagraktárban keletkezett a tűz, amely a nagy szélben rohamosan terjedt. A legrágóbban beszerezhető anyagok kívül mintegy negyven vasúti kocsi is elégett. A kár meghaladja az egymilliárd koronát.

Krisztusgyalázás miatt eltétt hirlapíró. A szegedi ügyészség eljárás indított *Terescsényi* György hirlapíró ellen, aki a *Szegedi Napló* április 14-iki számában «*Nagypéntek*» cím alatt Istent tagadó és Krisztust gyalázó cikket írt. A vádlott a bíróság előtt azzal védekezett, hogy kifejezéseit a szentírásból vette. A bíróság bűnösnek mondotta ki az újságíró és *hat hónapi fogházra, valamint négyezer korona pénzbüntetésre ítélte.*

A VASÁRNAP HARMADIK PÁLYÁZATÁNAK EREDMÉNYE

Husvétii számunkban hirdettük ki harmadik pályázatunkat, de a gátló körülmények folytán csak most jutottunk abba a szerencsés helyzetbe, hogy olvasóink napról-napra fokozódó türelmetlenségét kielégítsük. Sajnos, lapunk szűkreszabott terjedelménél és annál az elhatározásunknál fogva, hogy a pályázatok ismertetésével kissé bővebben óhajtunk foglalkozni, kénytelenek vagyunk beszámolóinkat kettéosztani úgy, hogy mai számunkban a pályázat *első és második kérdésének* eredményét közöljük, a *harmadikról* és a *rejtvénypályázatról* pedig jövő heti számunkban fog jelentést találni az olvasó.

Elsősorban is örömmel állapítjuk meg, hogy a *pályázók száma örvendetesen megszorodott és a beérkezett munkák színvonala messze felülmúlja az eddig lezajlott két pályázat általános értékét.* Kevés kivétellel mindegyik dolgozat magán viseli a gondos munka bélyegét és a pályázatok összessége sokatmondó bizonyosságul szolgál arra, hogy a *falvak lakóinak szellemi fejlődése* — a mai rettenetes időkben is — *biztos lépésekkel halad előre.* Természetesen most is történtek félreértések, apróbb hibák, melyek a feltételek nem ismeréséből vagy elhanyagolásából származtak: mindez azonban mitsém von le a pályázat általános sikeréből.

A felnőttekhez intézett első kérdésünk a következő volt:

Mit tart az új nemzetgyűlés legsürgősebb teendőinek?

Kétszázötz munkát érkezett be, legnagyobb részben földművesektől, de akadt pályázó minden foglalkozási ágból is. A dolgozatok legnagyobb része komoly elmélyedésről tesz tanúságot. Sokan kimerítő részletességgel sorolják fel azokat a tennivalókat, amelyeknek sürgős megvalósításától várják hazánk sorsának jobbrafordulását. A nemzet egyetemére kiható gondolatok közül elsősorban hangsúlyozzák az *egység szükségességét.* Többször felbukkanó óhaj a királyválasztás mielőbbi megejtése. Célul jelölik meg a keresztény irányzat kiépítését és megerősítését, a békeszerződéseknek népszavazás útján való módosítását, az utódállamok nyomásának csökkentését, a jóvátételi követelések elutasítását, a hadsereg fejlesztését, a szociáldemokrácia elleni küzdelmet, a falusi nép felvilágosítását, radikális intézkedések életbeléptetését a bűnözők ellen, a házasságok kötelező orvosi vizsgálatát, az egyke elleni harcot, a progresszív adózást, a pénz állandósítását és így tovább. Természetesen majdnem mindegyik munka visszatérő gondolata: *a földreform végrehajtásának forró kívánsága.* A múlt nemzetgyűlést sokan megrójják, de biznak az újban. Többen hangsúlyozzák, hogy a törvényhozóknak elsősorban önzetlennek kell lenniük.

Az elmondottakon felül a pályázók különösen a maguk társadalmi osztályának helyzetével foglalkoznak és nem egyszer teljes munkaprogramot dolgoznak ki a segítség módjairól. Így például se szeri, se száma a földművelőosztály fejlesztésére szánt tervezeteknek és a jogos követelések erővel teljes hangoztatásának.

A pályamunkák nagyobb része annyira megfelel a célnak, olyan komoly figyelmet árulnak el a dolgozatok, hogy csak a legaggodalmasabb mérlegelés után sikerült a nyerteseket kiválogatni. Végre is a bíráló-bizottság úgy döntött, hogy az

ezer koronás díjat

Kiss József csongrádi állami tanítónak

ítélte oda, aki dolgozatában részletes *munkatervet* dolgozott ki a kiskisgazda- és földművelőstársadalom sorsának javítása érdekében és feladatát kitűnően oldotta meg.

A kitűzött könyvjutalmakat a következők nyerték el:

Farkas Mihály földműves (Nagyalásony),
Bófi Ilona (Pestszentlőrinc),
Pap Antal földműves (Hajdúhadház.)

Rajtuk kívül a bizottság *dicséretben* részesítette a következők munkáit *ifj. Kapcsándi Sándor* földműves (Dáka), *Mihátsi Dénes* kiskisgazda (Ostfiasszonyfa), *ifj. Bojár Imre* kiskisgazda (Kunmadaras), *Németh István* nyugalmazott vasúti őr (Budapest), *Szabó Pál* kiskisbirtokos (Kondorostanya), *Pető Kálmán* földműves (Nagyrada) és *Györke Lajos* földműves (Senyeháza).

A felnőttekhez intézett második kérdésünk így hangzott:

Hogyan fokozható a kiskisgazdák termelése?

Beküldöttek *kétszázhat* dolgozatot. Valamennyiből azt a jóleső benyomást szereztük, hogy a magyar kiskisgazda már tudatában van egy-egy igen fontos mezőgazdasági ténykedés (trágyakezelés, műtrágyák alkalmazása, a nemesített vetőmag használata és így tovább) jelentőségének és nem zárkózik el attól, hogy olvasás útján szakismereteit gazdagítsa. A felvetett eszmék indokolásából ugyanis örömmel állapítottuk meg hogy a *„Vasárnap”* mezőgazdasági rovata olvasóközönységünk figyelmét széles körben felkeltette és benne ismételt hangoztatott elvek máris kedvező fogadtatásra találtak. Adja Isten, hogy a *„Vasárnap”*-nak ezt az erkölcsi sikerét nyomon kövesse a földművelők és kiskisgazdák anyagi jóléte.

A bírálóbizottság a beérkezett munkák közül az

ezer koronás díjat

Bognár József feldebrői tanítónak

ítélte. A dolgozat a legkimerítőbben és legrendszeresebben sorolja fel azokat az elemi hibákat, melyeknek orvoslása a kiskisgazdák üzemi viszonyai között a többtermelésre vezetnének.

Rajta kívül a bíráló-bizottság még

könyvjutalomban

részesítette a következőket:

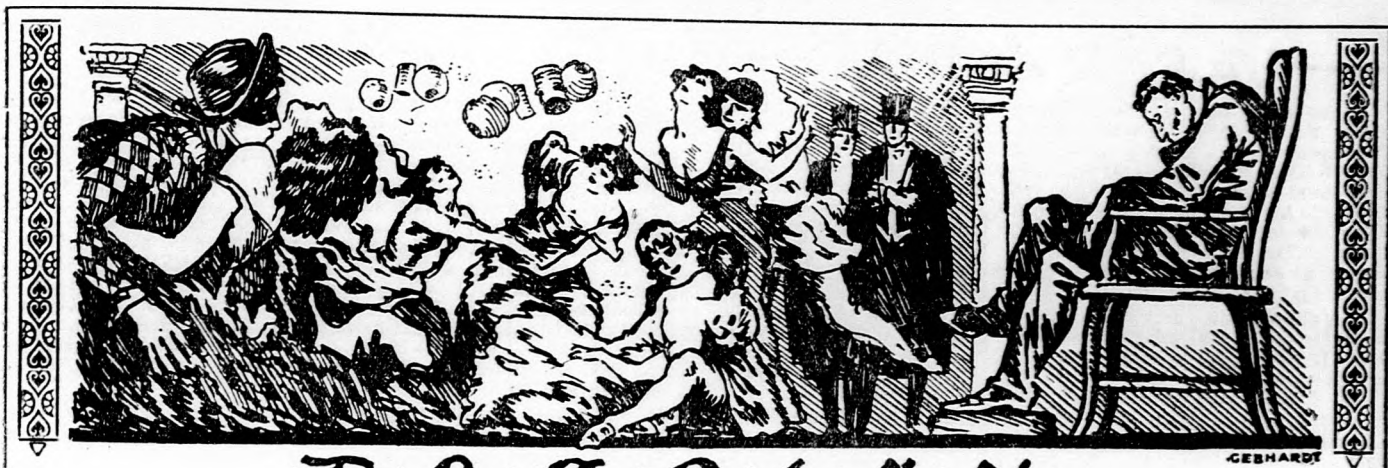
Sárdy Vilmos kiskisgazda (Erdősokonya),
Szabó József kiskisbirtokos (Kistelek),
Sipos Mátyás napszámos (Hajdúhadház),

Dicséretet nyertek: Kocsis Sándor földműves (Nagygeresd), Pap Antal földműves (Hajdúhadház), Kukla Béni földműves (Cegléd), és Gömbös Miklós főgimnáziumi tanár (Bonyhád).

Végül nem feledkezhetünk meg *Lakatos Sándor* székelyi kiskisgazda leveléről sem, aki nem bocsátkozott a feladott kérdés taglalásába, csupán annyit jegyzett meg, hogy a termés úgy fokozható, ha *ki-ki a „Vasárnap” gazdasági cikkeire hallgatva cselekszik.* Köszönjük a sorokban rejlő elismerést és magunk óhajjuk a legmelegebben, hogy a derék gazda tanácsát mindenki kövesse. Ha így lesz, akkor a *„Vasárnap”* nem hány falra borsót, hanem büszkén hirdetheti, hogy a többtermelés hatalmas épületéhez maga is hordott néhány szerény téglát.

A négy pályanyertes munkát a „Vasárnap” mezőgazdasági rovatában hétről-hétre közölni fogjuk.

A pályázat harmadik kérdéséről és a rejtvénypályázat eredményéről jövő heti számunkban közöljük beszámolóinkat.

+ F + L + O + R + I + Á + N +
REGÉNY IRTA: NYÁRY ANDOR

3. folytatás.)

Pál belső zsebéből előhuzott egy nagy bőrszényt, belemarkolt s egy marék aranyat dobott a tömeg közé.

A tömeg, amely még mindig a majmot éltette és körülötte sürgött-forgott, az aranyak láttára meglepődött. A meglepetése azonban csak egy pillanatig tartott, aztán egy harshang felkiáltott:

— Nini, pénz! Arany!

És a tömeg meglepedkezve a majomról, kiabálva, tolongva kapkodta az aranyakat.

Flórián mosolygott:

— Szórv még! — intett Pálnak.

Pál belemarkolt az erszénybe és megint eldobott egy marék aranyat.

— Hahó! Hahó! — ordította a tömeg az újabb aranyesőre és egymást taszigálva rohant a guruló aranyak után.

Flóriánnak tetszett a nép zsbongása.

— Erre is! — szólt Pálnak és az utca felé mutatott.

Pál egy marék aranyat a mutatott irányban is eldobott. Néhány arany az utcára esett.

A tömeg vihogva hullámozott az utcára az aranyak után.

Flórián az oszlopnak dőlt és mosolyogva nézte a hullámozást.

Pálnak azonban nem tetszett a dolog, eltette a nagy bőrszényt és leplezetlen szemrehányással nézett Flóriánra:

— Ne szórd a pénzt olyan vesztetül. Hamar elfogy ám!

Flórián Pál felé fordult és szeretetteljesen megveregette a vállát:

— Ne aggódj, titkárom — szólt mosolyogva. — Van elég. A milliós nyeresémből bőven telik.

Pál kedvtelenül felhúzta a vállát:

— Tudom. De hát mégis...

Flórián szomorúan Pálra nézett. A hangja panaszosan rezgett, amikor megszólalt:

— Még ezt se tegyem, Pál! — sóhajtott és lehajtotta a fejét. Ma kezdődött számomra az élet. A hátamat éktelenítő púp eltűnt az orvostanár kése alatt. Szép va-

A tömeg egymást taszigálva rohant a guruló aranyak után...

gyok. Délceg vagyok. És itt vagyok a forró szerelem ünnepe és megrészegettem a nagy örömtől.

Lecsukta szempilláit. Egész lényét elárasztotta a nagy-nagy boldogság, a még soha nem érzett végtelen öröm.

Pál látta Flórián érzékenyülését, már megbánta szemrehányó szavait, hűséges szemeit barátjára emelte és menteni próbálta magát:

— Hiszen jól van, de hát...

Flórián nem is hallotta Pál szavait, túlradó gyönyörrel beszélt, hogy Pál kénytelen volt abbahagyni megkezdett mondatát.

— Ó, milyen édes az élet, Pál! — suttogta halkan. — Milyen szép, milyen mosolygós! Mintha nehéz vakságból most nyilna látásra először szemem. Kábultan látom az élet varázsát. Egy kis virág látása mosolyt lop arcomra. A szemem előtt tovasuhanó lepke kacajra készlet.

A szeme megvillant, mintha eddig ismeretlen érzés rohant volna át testén, összeremegett:

— Az asszonyok, akik eddig undorra fordultak el tőlem, csillogó tekintetüket a szemembe fúrják. Forró testük parazsa a szívembe csap és megremegek tőle.

Hirtelen felkapta a fejét. Körülnézett, mintha valakit keresett volna. Lázarcára mélységes szomorúság ült:

— De hol van ő? — szólt ijedten. — Nem látom sehoh.

— Kit? — kérdezte Pál.

— Akinek itt kell lennie — remegett Flórián az izgatótságtól. — Aki után jöttem. Glória grófnő.

— Nem láttam.

— Azt mondta,

Nizzába megy a karnaválba — sóhajtott Flórián és keserves panasza fakadt. — Boldogtalan leszek, ha nem láthatom.

— Ha a grófnő azt mondta, hogy ide jön, akkor bizonyára itt is van.

— Igazad van! — vidult fel Flórián. — Gyerünk! Meg kell őt találnom.

Mind a ketten elsiettek, hogy a tömegben megkeressék a grófnőt.

Az alvó Flórián érzékenyen átélte mindazt, amit az álomkép elébe varázsolt.

(FOLYTATJUK.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Gabona, liszt és őrlemények. Búza 76 kilogrammos: tiszta-vidéki 7050—7100 K, pestvidéki és fejmegyei 7000—7050 K, búza 78 kilogrammos: tiszta-vidéki 7150—7200 K, pestvidéki és fejmegyei 7100—7200 K, rozs 5200—5300 K, takarmányárpa 6100—6300 K, sörárpa 6500—6800 K, zab 6300—6500 K, tengeri 7300—7400 K, repce 12.500—13.000 K. A liszt piacon mérsékelt forgalom mellett az irányzat szilárd. Kilogrammonként a következő árakat jegyzik: duplafogós nullásliszt 106 K, nullásliszt 102 K, főzõliszt 94 K, 6-os kenyérliszt 90 K, 7/2-es kenyérliszt 84 K, 8-as takarmányliszt 45 K, nullás rozsliszt 73 K, 1-es rozsliszt 60 K. Korpáért 100 kg.-ként 4200 K-t fizetnek.

Vetőmagvak. Árak feladóállomásról métermázsánként: búkköny, tiszta tavaszi 7200 K, zabos tavaszi 6800 K, szösös 10.000 K, Viktória-borsó 10.000—11.000 K, velõ 10.500—12.000 K, csillagfirt 5000—5200 K, fehérbab 5200—5600 K, tarka 5000—5200 K, lencse 6000 K, mák 42.500—46.000 K, kendermag 6000—6300 K, mustármag 8500—10.000 K.

Takarmány. Árak 100 kilogrammonként a budapesti piacon a következők: elsõrendû széna 1900—2200 K, másodrendû széna 1400—1900 K, lucerna 2000—2400 K, mûhar 1900—2300 K, szalma 950—1200 K.

Juh elkelt kilogrammonként 80 K-ért.

Budapesti vágómarhavásár. Bika jobbminõségû 85—115 K, kivételesen 145 K, bika silányabb 60—80 K, ökör jobbminõségû 100—130 K, kivételesen 188 K, ökör, közép 66—95 K, ökör, alárendelt minõségû 50—65 K, román ökör 100 K, román bivaly — K, tehén 46—120 K, kivételesen 188 K, bivaly 70—85 K, kivételesen — K, növendék 52—75 K, kicsontozni való 46—54 K kilogrammonként élõsúlyban.

Budapesti sertésvásár. Könnyû sertés 180—200 K, közép 260—310 K, nehéz sertés 307—334 K. Zsír ára 500 K, szalonna 300—340 K kilogrammonként. Az irányzat vonatott.

Budapesti lóvásár. Igás kocsiló, nehéz 50.000—125.000 K, igás kocsiló, könnyû 22.000—60.000 K.

Tej és tejtermékek. Kicsinybeni fogyasztói árak Budapesten: édestej 38 K, tejfel 130—140 K, habtejszín 320 K literenként, tevaj 580—600 K, főzõvaj 480—560 K, tehénturó 70—80 K, kevert 150—170 K, juhturó 240—260 K, trappista és óvári sajt 300—340 K kilogrammonként.

Nyersbõr. Marhabõr 280—300 K, borjúbõr 4800—5000 K, juhbõr 200 K kg.-ként a budapesti vágóhídon.

Gyapjú. Minõség szerint 420—520 K kilogrammonként.

Zöldségfélék és gyümölcs. Sárgarépa új, zöldjével, I. rendû, csomója 8—14 K, II. rendû 3—6 K, kilogrammja 12—28 K, petrezselyem zöldjével, I. rendû, csomója 8—14 K, II. rendû 3—6 K, kilogrammja 12—28 K, zeller darabja 3—10 K, kalarabé, I. rendû darabja 4—6 K, vöröshagyma, érett, makói kilogrammja 72—76 K, fokhagyma kilogrammja 90—100 K, kelkáposzta 32—40 K, saláta darabja 4—6 K, sóska kilogrammja 20—30 K, paraj, tisztított 26—40 K, burgonya, új 28—32 K, retek, fekete 10—28 K, ugorka salátának való 10—18 K, savanyítani való 14—26 K, paradicsom, új 24—28 K, zöldpaprika, apró, hegyes, darabja 0.50—2 K, tölteni való 2—4 K, zöldborsó, hüvelyes kilogrammja 65—70 K, vajbab 48—55 K, tök, fõzõ 6—10 K, karfiol 50—70 K, fejeskáposzta 25—40 K, kukorica, csõves, darabja 6—8 K, alma, rétesbe való, kilója 20—80 K, körte, nyári 20—80 K, õszibarack 40—120 K, sárgadinnye 24—30 K, görögdiñnye 16—30 K, vörösszilva kilója 26—30 K, szõlõ, újdonság 70—120 K.

Baromfi és tojás. Csirke, rántani való, párja 240—350 K, sütni való, párja 380—600 K, liba, hizott, kilója 420—500 K, tyuk, élõ, párja 500—700 K, tojás darabja 7—14 K.

Bor. Kecskeméti asztali bor, 10 fokos 50 K, 11—11½ fokos 55—60 K, 12—13 fokos 70 K, tokajhegyaljai 12 fokos 80 K, villányi 9½ fokos 45—50 K, hevesi 45—50 K literenként nagyban.

Gazdasági szakszabloni cikkek. Zsákokban a hiány nagy, árú nincs a piacon. Árak: gabonaszák kilogrammonként 450—480 K.

Idegen pénznemek legmagasabb ára. A deviza-központ hivatalos árjegyzése 1922. augusztus hó 22-én: 1 drb dollár 1715 K, angol font 7625 K, francia frank 13550 K, svájci frank 32250 K, német márka 1 K 90 f, lengyel marka 2375 f, olasz lira 77 K — f, román lei 13 K 80 f, szerb dinár 19 K 50 f, cseh korona 53 K 50 f. Zürichben 100 magyar koronáért 0'32 svájci frankot fizettek.

Fõszerkesztõ: Meskó Pál.

Felelõ szerkesztõ: Héjy Imre dr.

Fõmunkatárs: Buday Barna.

Felelõs kiadó: Meskó Pál.

MRÁVKÓ JÓZSEF

puskamûves és fegyverkereskedõ

Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal mindenféle fegyver javítását, átalakítását, felújítását és belõvését.

Elad: elsõrangú gyártmányú golyós, sörétes, ismétlõ és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket, összes vadászati cikkeket

Legjobb minõségû mindenemû golyós- sörétestöltények, lõszerek.

Brilliánst, ékszert, gyöngyöt

mindenkori árágáiban van (Térz-templ. SZÉKELY EMIL, Király-u. 51. sz. em. b. a.)

A „HANGYA“

vidéki szövetkezeteinek tagjai a legjutányosabb árak mellett szerezhetik be ruházati cikkeiket, miért is ajánlatos, hogy a kiegészítõ és földmûves ügy a saját, valamint a családtagjainak ruhászükségletét

mint: kész férfi öltönyök, férfi és nõi felsõkabátok, fiú- és gyermekruhák, férfi és nõi kötött kabátok, swetterek, férfi, nõi és gyermekharisnyák, szövet- és kelmeárúkat

a „Hangya“ vidéki szövetkezetei útján szerezzék be.

TITKOK FÖLDJE

Buday Barna könyve egy óceáni szigetre vetõdött tengerész regényét adja elõ lebilincselõ érdekességgel. A könyvet mûvészi kivétel képek díszítik. Megrendelhetõ bérmentes küldés-elküldés útján.

60 KORONÁÉRT.

Harangokat

tiszta harangérbõl pontos hangolással leggyorsabban õnt és szállít az Orsz. Harangszakértõ Bizottság felügyelete mellett a

Harangmûvek Rt.

„Ecclesia“ alapítása

Budapest, IV. ker., Irányi-utca 27. sz.

Vörösréz pálinkafõzõ-üstök

és vörösréz mosó-üstök rak-táron mindenféle kivitelben
Máthé András rézmû-árúgyár
Ujpest, Károly utca 11. sz.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fákaszálók,

marokrakó és kéveköttõ aratógépek, lögeréblyék, kézi-járgányosok, motoros és gőzcsepítõkészletek, szecs-kavágók, répvágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerzám a

„HANGYA“ mezõgazdasági gépszabvány szerkezethetõ be legjutányosabban.

Legjobban az jár, aki az

„Uj Barázdá“-ban hirdet

Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.

Szakorvos -rendelõ vér- és nemi betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókusall szemben.)

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsõrendû anyagból készült férfi, nõi, gyermekcipók, box, szetro és szetro-bõrbõl a legjutányosabb árak mellett szerezhetik be a

„HANGYA“ CIPÓOSZTÁLYÁNÁL.

Tehénbõrcsizmák, boxcsizmák, munkáscipók vagy választékban.